

فرداي طلابی بجزای زنان

اکرم هیارکی

ُسراد بها الباطل بود که حرف حقی با اراده باطل به کار گرفته می شد و صرفاً قصدشان اهداف غیر خیرخواهانه و غیر انسانی بود.^۱ موضوع کنوانسیون رفع تبعیض از زنان که به دنبال شکل گیری جنبش‌های دفاع از حقوق زن و فمنیست شکل گرفت، به عنوان مهمترین سند سازمان ملل متحد پیرامون زنان در سال ۱۹۷۹ (۱۳۵۸) به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل رسید. این معاهده در ۳۰ ماده تنظیم شده که از جامعه جهانی می خواهد با یک نگاه جهانی به زن او را در فرسته‌های برابر در قبال مرد در خانواده و محیط اجتماعی قرار دهد.

به دنبال آن چهار کنفرانس جهانی با هدف یکسان کردن قوانین و مقررات حاکم بر زنان در کشورهای مختلف تشکیل شد که عبارتند از: کنفرانس مکریکوسیتی (۱۹۷۵) - کنفرانس کپنهاك (۱۹۸۰) - کنفرانس نایروی (۱۹۸۵) - کنفرانس پکن (۱۹۹۴) که البته طرفداران آن با اعتقاد به تفاوت‌های زیستی یا بیولوژیک بین زن و مرد، به شدت به دنبال ایجاد فرسته‌های برابر برای زنان با مردان هستند.^۲

مدعیان پذیرش استناد بین الملل بر این باورند که با این الحاق، گام مهم در روند و فرایند شکل گیری قوانین یکسان و هماهنگ در سطح جهانی برداشته می‌شود؛ زیرا امکان ندارد کشوری بدون نیاز از کشورهای دیگر بتواند زندگی کند و هرگونه تعاملی با جهان اطراف، وقتی امکان پذیر است که در نظام واحد جهانی مطرح باشد و تنها چیزی که می‌تواند ظرف این تعامل باشد، پذیرش کنوانسیون است.^۳ حتی در جریان همه‌گیر شدن حقوق در جهان، عده‌ای می‌گویند: «در قصه حقوق بشر ما به یونیورسالیسم (انگاره‌های عام و همه شمول) احتیاج داریم؛ یعنی باید یک حقوق مبنایی عام را برای همه آدمیان به رسمیت بشناسیم و لا حقوق

بشر با نفسی حقوق بشر مساوی است...» و این در حالی است که طرفداران توسعه اصرار دارند زنان از هر

به گفته بعضی متفکران، جهانی شدن اثرات مختلفی دارد که جهت مثبت آن این است که سرمایه‌داری جهانی فرصت‌های زنان را برای اشتغال افزایش داده و حکومت جهانی برای ارتقاء جایگاه زنان ابتکارهای قانونی و سازمانی اراده داده است و جامعه مدنی جهانی امکانات بیشتری را برای عدالت جنسی پسیج کرده است و از جنبه منفی قشریندی نادرست دسترسی زنان به بسیاری از فضاهای جهانی را محدود کرده و بیشتر زنان در اقتصاد جهانی شرایط نامطبوب دارند و هزینه‌های بازسازی اقتصادی جهانی نولیبرالی به طور نامتنااسبی بر زنان تحمل شده است که از این نگاه جهانی شدن هم ره آورد مثبت و هم منفی قشریندی زنان داشته است. با توجه به این نکات نگارنده در مدد است با نگاهی اجمالی به ابعاد مختلف جهانی شدن، به ارتباط آن با مستله زنان و اثرات مثبت و منفی آن بپردازد و تأثیر آن را در ساختار فرهنگی، سیاسی کشورهای جهان بررسی نماید و بر اساس روند تحولات گذشته با عنایت خداوند چشم اندازی از آینده را تبیین نماید تا پلی برای فهم و درگ نیاز به حکومت جهانی مهدوی زده شود.

بسیاری از ملت‌ها باشد. اما آنچه از

عملکرد این معاهدات بین المللی و به ویژه ناظران و متولیان و نوع پیگیری آنها در برابر کنوانسیون‌ها و معاهدات بر جای مانده، این بود که علیرغم اینکه می‌توانستند نقطه تسلی برای بشر باشند به نقاط تسلط بر بشر تبدیل شدند و عملاً منشورها و قواعد معاهدات بین المللی حقوق بشر و کنوانسیون رفع تبعیض از زنان تا کنوانسیون حقوق کودک به حربه‌ای برای افکار سازی جهانی در یک دهکده جهانی به نفع قدرت‌های بزرگ تبدیل شدند و ابزار توجیه آنها برای ابعاد تسلط شان گردید.

این معاهدات با هدف هم‌گرائی جهانی بین سیاست‌ها، سرمایه‌ها و نیروهای انسانی در جهان مطرح شد و در بسیاری از موارد مفاد و محتواش حاوی خطوطی بود که انهدام فرهنگ‌ها و قوانین و سنت کشورها را در برداشت و در مواردی هم که خالی از اشکال بود، مصدق کلمه حق

حقوق زن در روند جهانی شدن

بعد از سلطه قدرت‌های بزرگ بر منابع اقتصادی و سیاسی جهان، آن چه به عنوان یک نیازمندی به ویژه پس از جنگ جهانی دوم خود را نشان داد، تدوین یک سری قوانین و خطوط جهانی بود که به واسطه آن بتوان نظم و چارچوبی را بر کشورهای جهان حاکم کرد؛ زیرا بیم آن می‌رفت که با تراحم قدرت‌های بزرگ در شرق و غرب، هر آن حیات بشری دچار تهدید جدی و جبران‌ناپذیری گردد؛ لذا تشکیل سازمان ملل متحد هم‌زمان با پایان یافتن جنگ جهانی دوم نقطه عطفی در تاریخ روابط دولت‌ها بود. ضرورت هماهنگی فرامنطقه‌ای و اتخاذ سیاست‌های هماهنگ در جامعه بین‌الملل این سازمان جهانی را در جایگاه مدیریت نظام بین‌الملل قرار داده است و در راستای اعمال این مدیریت، تدوین معاهدات بین‌المللی نقشی مهم و اساسی در تنظیم رفتارهای جامعه جهانی و حرکت به سمت نظم واحد ایفا می‌نمود. به هر حال جامعه جهانی خود را نیازمند وضع یکسری قواعد و قوانین جهانی می‌دید که می‌توانست مایه امیدواری

بسیاری از مواد کنوانسیون با حدود ۹۰ مورد از احکام و قوانین داخلی و فقه اسلامی و بسیاری از ارزش‌های اخلاقی و ملی کشورمان در تغایر کامل است و مورد انتقاد جمع کثیری از علماء و اندیشمندان به ویژه رهبر معظم انقلاب قرار گرفته است.

فرصتی با دیدگاه‌های سنتی مخالفت ورزند و به دولت‌ها بقبولاند که بدون حضور آنها انتقال قدرت و توسعه متوازن ممکن نیست تا دستیابی به اهداف کنوانسیون که خواست قلبی زنان جهان است، تأمین شود.^۵

امروزه تلاش می‌شود که کنوانسیون رفع هر گونه تبعیض علیه زنان به عنوان معترضین معیارهای بین المللی برای رفاه زنان به سراسر جهان تحمیل شود. تا جایی که در بند ۳۹ بخش دوم اعلامیه کنفرانس جهانی حقوق بشر وین در سال ۱۹۹۳ آمده «سازمان ملل باید دولتها را به پذیرش کنوانسیون تشویق کند به گونه‌ای که تا سال ۲۰۰۰ تمامی دولت‌ها کنوانسیون را تصویب کنند».^۶

این در حالی است که بسیاری از مواد این کنوانسیون با حدود ۹۰ مورد از احکام و قوانین داخلی و فقه اسلامی و بسیاری از ارزش‌های اخلاقی و ملی کشورمان در تغایر کامل است و مورد انتقاد جمع کثیری از علماء و اندیشمندان به ویژه رهبر معظم انقلاب قرار گرفته است.^۷

مواد این کنوانسیون بیش از آنکه به ارتقای وضعیت حقوقی و اجتماعی زنان در کشورهای مختلف یاری رساند، به تحقق آرمان سردمداران نظام سلطنه جهانی برای همسان‌سازی فرهنگ و از بین بردن ارزش‌های اخلاقی و مذهبی حاکم بر کشورهای غیر غربی کمک می‌کند.

در همین راستا بارها و بارها رهبر فرزانه انقلاب فرمودند: حرکت در جهت احراق حقوق زنان در جامعه اسلامی و در جامعه ما، حتماً باید انجام بگیرد؛ متنهای بر مبنای اسلامی و با هدف اسلامی.^۸

پس چه نیکوست که متولیان امور دینی و کارشناسان در زمینه تدوین منشوری از حقوق زنان که مجموعه‌ای از مبانی اسلامی و اخلاقی باشد همت گمارند و آن را به مجامع بین المللی عرضه نموده

قدرت افسونگری زنان در تبلیغات و تحمیل کالاهای تولیدی به دنیا استفاده کرد که بدیهی است همه اینها را به حساب آزادی و تساوی با مرد گذاشت.

متأسفانه شاهدیم که زنان همه عرضه خود را در عرضه خود دیدند، غافل از آنکه به نوعی از ستم تاریخی رهایی یافتند و به زیر یوغ استعمار نوین و مدرنیسم با شعارهای فریبینده قرار گرفتند و برای رهایی از وجودان بیدار، او را به دامن فردگرایی و نسبیت در ارزش‌ها فراخواندند که هر فکر بیداری را خفته گرداند.

لذا زنان دچار یک ورشکستگی فرهنگی شدند که اوج آن با سکس و بی‌بندوباری خاتمه می‌یافت. تجاوز به عفون و سوء استفاده جنسی سرنوشت زن عصر پست مدرن را رقم می‌زند. زنان نه تنها هدف اصلی اکثر فیلم‌های پر خشونت و سکس شدند، بلکه باید کاملاً مطابق معیارهای کلیشه‌ای رسانه‌ها عمل می‌کردند.

این فرهنگ همراه با سینمای هالیوود و محصولات مک دونالد در ردیف صادرات

تا کارآمدی قوانین و حقوق دین اسلام هر چه بیشتر به جامعه جهانی نمایان شود.

مبانی فکری فرهنگی غرب در بستر جهانی شدن

آزادی در روایط اجتماعی و شتاب در تغییر باورها و هنجارهای اجتماعی به منظور هماهنگی و همسویی با تحرك سرمایه‌گذاری جهانی از نیازهای نظام لیبرال است، لذا در عصر روش‌نگری در ابتدا به حقوق زنان بی‌اعتنایی شد، زیرا آن نظام حاکم به نیروهای زنان در عرصه اقتصاد نیازی را نمی‌دید، اما از قرن بیست به بعد نظام سرمایه‌داری در یک طیف جهانی به نیروی کار زنان نیازمند شد. لذا به ندای حقوق‌خواهی زنان پاسخ داد. ویل دورانت مورخ معاصر می‌گوید: آزادی زن از عوارض انقلاب صنعتی است، زیرا موجب شد تا زن صنعتی شود؛ زیرا زنان کارگران ارزانتری بودند و کار فرمایان آنان را بر مردان سرکش سنگین قیمت ترجیح می‌دادند، لذا ندای خودکفایی اقتصادی زنان شعار روز شد و حتی در حال حاضر در بسیاری کشورها مثل کانادا در برابر کار یکسان دو حقوق متفاوت به زن و مرد داده می‌شود.

اما به قول استاد مطهری، رشد روز افزون صنعت که بیش از نیاز واقعی انسانها بود، به ضرورت تحمیل کالا بر مصرف کننده انجامید که می‌باشد با ترفندهای زیادی و به کارگیری همه وسائل ارتباطی، فکری و هنری انسانها را به عامل بی اراده مصرف تبدیل کند و قدرت سرمایه داری باز دیگر سراغ بهره‌کشی از زن برآمد، اما این بار نه از نیروی بدنه و کار زن، بلکه از نیروی جاذبه و زیبایی او و گرو گذاشتن شرافت و حیثیت و از

باعث شده نظریه پردازان فرهنگ جهانی و کسانی که در پی همسانسازی فرهنگ‌ها هستند در برنامه‌ریزی خود زنان را مورد توجه قرار دهند و آنان را به عنوان نقطه عطف فعالیت‌های خود در نظر بگیرند.

از این جهت همراه با ترویج دمکراسی، سکولاریسم، توسعه، اقتصاد آزاد... به عنوان نسخه‌های رهایی بخش ملت‌ها، فمنیسم (زن‌گرانی) را در سراسر جهان مطرح کردند و به مدد روشنفکران بومی کشورهای شرقی در صدد تلقین این اندیشه‌اند که آنها هم می‌خواهند حقوق از دست رفته خود را باز یابند که در این گذر چاره‌ای جز بهره‌گیری از راهکارهای فمنیسم و کنارگذاری ارزش‌های بومی و دینی ندارند.¹¹

حضور مسلمانان در روند جهانی شدن با توجه به نیازها و خواسته‌های بشر در حرکت به سوی یکپارچگی و اتحاد جهانی - که متناسب با فطرت آنان است - به این نتیجه روشن و بدیهی دست می‌یابیم که اینک بهترین فرصت و موقعیت برای ترسیم چهره‌ای روشن و گویا از نظام جهان مهدوی و دین اسلام است؛ زیرا دین خصوصاً دینی جامع مانند اسلام که ادعای پاسخ‌گویی به همه نیازهای اساسی جامعه انسانی را دارد و برای همه ابعاد مختلف زندگی انسان ارائه طریق می‌کند و حتی در روابط اجتماعی و بین‌المللی با مسلمین و غیرمسلمین زبانی گویا و متین دارد؛ به عنوان یک منبع قدرت می‌تواند حاوی پیامهای مهم و کارسازی باشد. لذا با توجه به شرایط و مقتضیات زمان و تعریفی مناسب از آن و تشخیص عوامل انحطاط و پیشرفت و طی کردن مسیر تعادل در پیدا کردن بهترین روش، می‌تواند رهیافت مناسبی در این رهگذر باشد.

در بحث رهایی جامعه زنان از جاهلیت مدرن و ناکارآمدی الگوهای بیگانه می‌توان با تکیه بر اصول اسلامی، زنان را به یک خود باوری در عرصه رساند و شأن مادری را به افق اعلای خود نزدیک ساخت و با تبیین

زنان در هر جامعه‌ای به طور مستقیم در شکل گیری فرهنگ و تمدن آن جامعه نقش به سزاگی دارند و نقش آنان در پایداری و نابودی تمدنها بر کسی پوشیده نیست و همانطور که امام راحل فرمودند، زنان در استقلال یک کشور می‌توانند بسیار تأثیرگذار باشند. بحث از زوایای مثبت و منفی نقش زنان در سرنوشت معنوی و مادی انسان‌ها بحثی گسترده است که جایگاه خاص خود را می‌طلبد.

گرایش طبیعی زنان به زیبائی، آراستگی، زیور و زینت دنیوی می‌تواند خود مایه دلپذیر شدن فضای خانه و خانواده گردد و موجب رونق حیات مادی اعضا شود، اما همین موهبت الهی اگر در مسیر تعادل قرار نگیرد، می‌تواند مایه ابتذال زن و خانواده شده و حیات معنوی آنها را به

دینی‌گرایی غرب انتقال فرمودند؛ حرکت در جهت احراق حقوق زنان در جامعه اسلامی و در جامعه ما، حتماً باید انجام بگیرد؛ منتظرها بر مبنای اسلامی و با هدف اسلامی.

قالب توسعه فرهنگ از پیش تعیین شده، دهکده جهانی را سازماندهی می‌کنند. در این رهگذر از اهرم‌های فشار مهمی که به تحمل فرهنگ جهانی می‌پردازد و به دست سرمایه‌دار جهانی است می‌توان سازمان‌ها و مؤسسات بین‌المللی همچون سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (يونسکو) و کمیسیون حقوق بشر را نام برد.

پرسپور هربرت آی شیلر استاد دانشگاه کالیفرنیا از فرآیند

فرهنگ‌سازی جهانی با عنوان امپریالیسم فرهنگی آنکه به نوعی از ستم تاریخ رهایی شدید مردان از زن و خانواده می‌تواند عاملی برای حرکت پسران بیشتر، او را به دامن فردگرایی و نسبیت در ارزش‌ها فراخواندند که هر فکر بیداری را خفته گرداند.

معلومات و هنجارهای رفتاری و همچنین روش زندگی خود را بر کشورهای دیگر تحمیل می‌کند.

طیعتنا همسانسازی فرهنگ جهانی راهی برای ایجاد ثبات سیاسی در جهان است و زمینه لازم را برای رسیدن غرب به منافع سیاسی و اقتصادی فراهم می‌سازد و با ایجاد حس اعتماد در بین مردم جهان نظام سرمایه داری به تضمین منافع اقتصادی دراز مدت در قالب مصرف کالاها دست می‌یابد، همان چیزی که بعضی به آن استعمار کوکاکولا یی می‌گویند و چه متین و جالب امام خمینی(ره) فرمود: تا خانم‌ها و جالب تغییر جهت دهد، می‌تواند خانواده، اجتماع و کشور را به سوی اهداف اُممانیستی و زندگی مرغه و اسراف و تبدیل رهنمون شود.¹²

از آنجا که نیمی از جهان را زنان تشکیل می‌دهند و در شکل گیری الگوی شخصیتی نیمه دیگر، زنان نقش سرایت کنند... نمی‌توانید مستقل باشید اگر بخواهید شما را به اینکه یک ملتی هستید بشناسند و بشوید یک ملت از تقلید باید دست بردارید. تا در این تقلید هستید، آرزوی استقلال را نکنید.¹³

من توانم با تکیه بر اصول اسلامی و تربیت جامعه انسانی فعالیت‌های مهم و سرنوشت‌ساز و تعلیم و تربیت جامعه انسانی رساند شکل گیری فرهنگ و شأن مادری را به افق اعلای خود نزدیک ساخت.

این مسئله که با محوریت شرط تناسب در نظام‌های حقوقی می‌توان به عدالت واقعی دست یافت، از تشنگی موجود میان جامعه اسلامی در بحث حقوقی جلوگیری کرد و عملکرد غلط بعضی مسلمانان را در اجرای حقوق زنان به پای شجره طبیه اسلام نگذاشت. اگر ما نتوانیم به درستی، ابعاد و زوایای مختلف الگوی رهائی زنان را در اندیشه مهدوی در عصر حاضر بازگو کنیم و نسبت و ارتباط آن را با جهانی شدن بسنجیم، از قافله اندیشه و گفتمان روز به دور خواهیم بود و نخواهیم توانست درک و فهم بشری را درباره آینده درخشان جهان به خوبی شکل دهیم.

ملل مختلف در جهان به ویژه داعیه‌داران رهائی زنان از تبعیض را باید به این باور نزدیک کرد که جهانی شدن حکومت مهدوی (عجل الله فرجه) به معنای جهانی شدن فضیلت‌ها، عدالت‌ها، نیکی‌ها، برابری‌ها و معنویت‌ها خواهد بود.

مردم به ویژه زنان در عرصه حکومت جهانی مهدی موعود (عجل الله فرجه) فرصتی خواهند یافت که خوب بیندیشند و حکمت و دانش واقعی را بیاموزند به طوری که زنان در خانه خود به کتاب خدا و سنت پیامبر حکم کنند.

امنیت و آرامش چنان در جهان سایه گستر خواهد شد که زنان به تنایی بین کشورها بدون ترس از خطرات رفت و آمد خواهند کرد.

پی‌نوشت‌ها:

۱. سویزی، مهری: کتاب زنان.

۲. زیبائی نژاد، محمد رضا: درآمدی بر نظام شخصیت زن در اسلام.

۳. لیس تورس، اماری: جنسیت و توسعه.

۴. راغی، مسعود: الحق به کتواسیون از نظر موافقان و مخالفان، بازتاب اندیشه.

۵. کار، مهرانگیز: رفع تبعیض علیه زنان.

۶. شفیعی سروستانی، ابراهیم: تازه‌های اندیشه.

۷. بررسی و ارزیابی کتواسیون محوله اشکال تبعیض علیه زنان، مرکز پژوهش‌های صداوسما.

۸. زن ریحانه آفرینش، نشر آثار مقام معظم رهبری، قم.

۹. جایگاه زن در اندیشه امام خمینی (ره)، مؤسسه تبلیغ آثار امام خمینی.

۱۰. شفیعی سروستانی، ابراهیم: تازه‌های اندیشه.

۱۱. همان.

اشاره:

دختران و زنان در آفرینش امت و احده اسلام و تشکیل حکومت جهانی موعود، جایگاهی ویژه دارند تا آنچه که تعدادی از باران راستین حضرت بقیه الله العظیم (عج)، زنان با ایمان خواهند بود. تقابل و چالش‌های زندگی دختران و زنان دهکده جهانی با معیارهای حکومت آسمانی موعود آخر الزمان، تقابل الهی زیستن و شیطانی زیستن است. در مصر کنونی فراز و نشیب‌های فراوانی، فراروی دختران و زنان است. آنان باید مراقب باشند تا در ورطه ایسماها و نحله‌ها و گرایش‌های فکری شیطان گرفتار نگردند. تمسک به وحی و حفظ امثال و هویت، عناصر حفظ کرامت و شرافت دختران و زنان در حکومت جهانی موعود است. عناصری که در همه زمانها و زمینها از حقیقت وجودی و شرافت و کرامت دختران و زنان پاسداری می‌کند. گفت و گوی پیش رو، حاصل نشستی کوتاه با سرکار خانم معصومه ظهیری، کارشناس ویژه امور زنان است که در آن به بررسی و نقد نقش زن در دهکده جهانی و حکومت جهانی موعود پرداختیم. سرکار خانم ظهیری در آستانه ۵۰ سالگی و پس از ۲۲ سال تبلیغ در مرکز علمی و آموزشی و دو دهه تدریس در دانشگاه مسؤولیت بسیج اساتید و عضویت در هیئت علمی جامعه الزهرا را بر عهده داشته و علاوه بر آن، کارشناس ویژه برنامه‌های خانواده و زنان در رادیوهای عارف، قرآن و دیگر شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی است.

پژوهشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برهای حامی علوم انسانی

نظر بر این است که در جهت این رشد و کمال، زنان نیز همپای مردان هم نقش آفرین هستند و هم به این رشد و کمال دست پیدا می‌کنند. در غرب متأسفانه بعد از جریان‌های رنسانی، نگاه به زن نوعی نگاه ایزاری شد که عملی زنان را در حاشیه می‌بینند؛ یعنی زنان در پیش‌برندگی جریان مزبور نقش مفید و مؤثر ندارند؛ بلکه به عنوان ابزار حرکت همه آنهایی که قادر نمند هستند، در حال حرکتند. با توجه به جریان‌هایی که بعد از این به حذف خدامحوری انجامید و انسان آن جایگاه اصیل خود را از دست داد، متأثر از این جریان، زنان نیز نقش اصیل انسانی خودشان را از دست دادند. در نگاه و نظام اسلامی، ارزش انسانی بسیار والایی برای زنان در نظر گرفته شده است. مقام والای انسانی خاص جنس نیست، بلکه فراجنسیتی به آن نگاه می‌شود. بر عکس، در غرب، علی‌رغم شعار فراجنسیتی، جنسیت مورد تأکید قرار می‌گیرد و این دقیقاً آن ستم نوینی است که در غرب نسبت به زنان اعمال می‌شود.

پویا: همان‌طور که مستحضرید، این شماره از پویا در خصوص حکومت جهانی واحد در دوران ظهور و مقایسه‌ای بین آن حکومت موعود و دهکده جهانی مورد نظر دنیاًی غرب می‌باشد. به نظر حضر تعالی در خصوص تحقق و ایجاد حکومت جهانی موعود، زنان و به ویژه زنان مسلمان چه جایگاه و چه نقشی می‌توانند داشته باشند؟

خانم ظهیری: نقش زنان در حکومت‌ها، با توجه به این که نیمی از پیکره همه جوامع را تشکیل می‌دهند، به هیچ وجه قابل انکار نیست. در روایات اسلامی آمده که در راستای ایجاد و اداره حکومت جهانی حضرت (عج)، زنان هم نقش دارند. بنا به روایاتی، از ۳۱۳ نفر باران خاص حجت بن الحسن (عج)، پنجاه نفرشان زن هستند. از آن گذشته، روایاتی داریم که عقول انسان‌ها رشد کرده و به کمال می‌رسد، تا جایی که زنان در خانه‌های خودشان قضاوت می‌کنند، یعنی این روایات بیشتر